

Säker Vatteninstallation

Kjell-Åke Henriksson, Installationsvarig, JM Bostad

JMs verksamhet

JM Bostad: Nyproduktion av bostäder i attraktiva lägen
på expansiva orter

JMs Projektutvecklingscykel

Förvärv

Förvaltning
Inflyttning
Byggande

Idéarbete
Planarbete
Projektering
Finansiering

Försäljning/uthyrning

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

3

Vad gäller för JM?

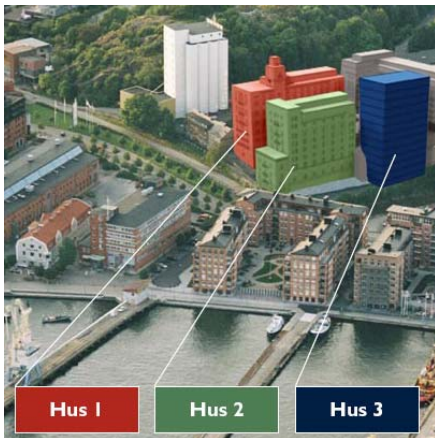
Branschregler
Säker Vatteninstallation
gäller tvingande sedan
2006-09-01 för
JMs bostadsproduktion
i Sverige.

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

4

Vad tycker medarbetarna?

- I juni 2007 utbildades 68 st projekteringsledare i Säker Vatteninstallation
- Positivt mottagande. Förståelsen för Säker Vatteninstallation ökar dagligen
- Systematisk internrevisioner av projekten kontrollerar efterlyndnad

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

5

Hur var det före Säker Vatteninstallation!

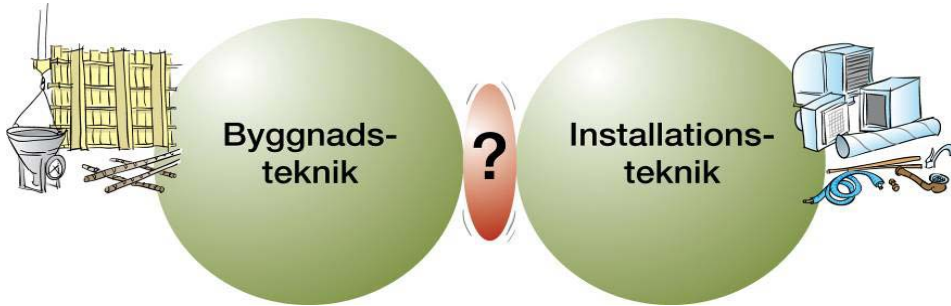

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

6

Tidigare var det branschglapp?

Helhetssyn!

Säker Vatteninstallation
gränsöverskridande

Boverkets byggregler 06 (BBR 06)

Kapitel:

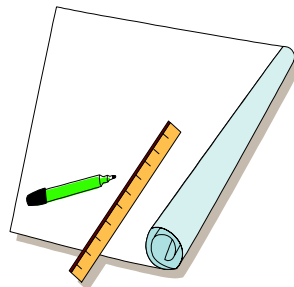
- 1 Inledning
- 2 Allmänna regler för byggnader
- 5 Brandskydd
- 6 Hygien, hälsa och miljö
- 9 Energihushållning är reviderade.

BBR är samhällets krav på byggherren.

Strukturerad projektering för...

...attraktiva och felfria bostäder till låga totalkostnader. Genom en mer **enhetlig** och **industrialiserad process**.

Hur styr JM konsulter och entreprenörer

Framtagna och godkända projekteringsanvisningar för de definierade viktigaste icke värdeskapande projekteringsvalen. Dvs val som kunden inte kan styra.

- **Projekteringsanvisningar Flerbostadshus**
gäller fr.o.m. 2003-12-01

- **Projekteringsanvisningar Småhus**
gäller fr.o.m. 2004-07-01

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

11

Säker Vatteninstallation

Branschregler

**Säker
Vatteninstallation**

Branschregler Säker vatteninstallation är inarbetade i JMs styrande projekteringsanvisningar.

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

12

Säker Vatteninstallation

Allmänt

Montering ska utföras enligt produktleverantörens monteringsanvisningar.

A. Krav på förläggning av tappvattenrör och rörkopplingar

A.1 Rörsystem

Rör och komponenter för dessa bör vara typgodkända.

Blandning av komponenter från olika kopplingsystem får inte förekomma.

Rör-i-rör-system av PEX bör vara provade och uppfylla kraven i Nordtestnomen NT VVS 129.

Blandning av rör och komponenter från olika rör-i-rör-system får inte förekomma.

Säker Vatteninstallation

JMs krav avseende plaströrsinstallationer:

PN-.5 Ledningar av plaströr

För att erhålla tillstånd att projektera och installera plaströr ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Fabrikanten utför en dokumenterad projektanpassad utbildning av projektets projektörer
- Fabrikanten utför en dokumenterad projektanpassad utbildning av rörentreprenörens montörer och arbetsledare

Säker Vatteninstallation

- Fabrikanten utför en dokumenterad projektanpassad utbildning av JMs projekteringsledare, projektledare och platsledning
- Fabrikantens rörsystem har godkännande enligt nordtestmetoden NT VVS 129
- Kopplingar läcker tydligt om de inte är korrekt monterade (pressade, svetsade). Intyg överlämnas.
- Fabrikanten har till JM lämnat in skriftlig förbindelse avseende förlängd materialgaranti utställd på brf eller den boende
- Fabrikanten deltar i start- och uppföljningsmöten på arbetsplatsen

Säker Vatteninstallation

- Fabrikantens rörsystem är godkänt i JMs miljövarudatabas
- Speciella projekterings- och monteringsförutsättningar att beakta och som ska redovisas i rörhandlingarna:*
- Förläggning av mediasör utförs så att betongens täcksikt är minst 15 cm (lokalt 10 cm vid rörkorsningar)
 - Mediasören förläggs klamrade på plattbärlaget, skyddade för stagborring och liknande, samt förankras vid uppgång ur bjälklaget med monteringsfixtur vars kurvradie är anpassad så att mediasöret går att dra ur vid behov

Säker Vatteninstallation

- Vid dold rördragning i vägg (till radiatorer, blandare, sanitetsporlin m.m.) monteras spikskydd 10 cm över färdigt golv på rörledningarnas uppstick ur bjälklaget. Spikskyddet utförs av ett stålrör som träs över uppstickande mediarör
- Dolda röruppstick i väggar dokumenteras
- Mediarörens längder anpassas så att man efter väggmontage kan ansluta tilltänkt utrustning (radiatorer, blandare m.m.) utan extra kopplingar
- Dolda och/eller ej åtkomliga mediarör förläggs utbytbart (rör-i-rör)
- Mediarör isoleras mot ofrivillig värmeavgivning

Säker Vatteninstallation

- Utbildningsprogram och handledning för VS-konsulter finns framtagen efter bl.a. synpunkter från JM.
- Generellt gäller JM:s program för Tryck- och täthetsprovning.

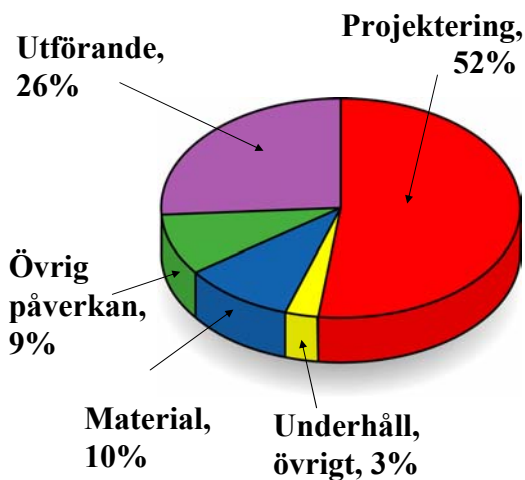

Säker Vatteninstallation

Spiksydd vid sockelmontage är exempel på ett internt JM krav som komplement till **Säker Vatteninstallation**

Vad är kvar att utföra?

Motsvarande utbildning för de olika projektörerna (A, K, VVS och EI) saknas.

Vem äger "bollen"?

Olika skedens bidrag till bygghel

Vi skapar hus att trivas i

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

21

Projektutveckling

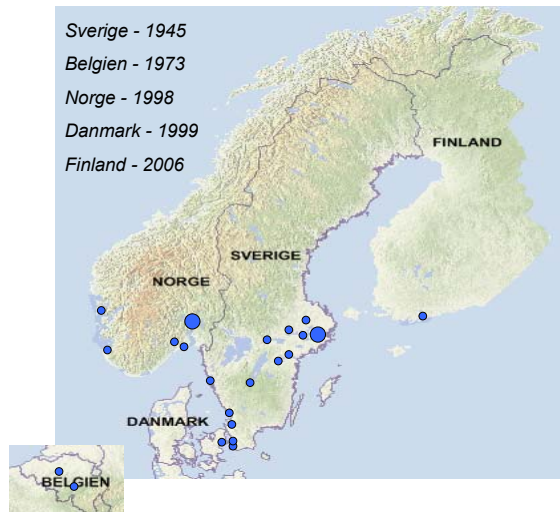
Sverige - 1945

Belgien - 1973

Norge - 1998

Danmark - 1999

Finland - 2006

Säker Vatteninstallation Ystad 2007

22

Våra varumärken

